

Regeling van de van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
van 29 januari 2021, nr. 202100000039182021-0000021974, tot wijziging van de
Derde tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid in
verband met het aanpassen van percentages van de vierde tranche en een
wijziging in de verplichte aansluiting van omzetperiodes van opvolgende tranches
en enkele andere wijzigingen in de Eerste, Tweede en Derde tijdelijke
noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

Gelet op artikel 3, eerste lid, van de Kaderwet SZW-subsidies;

Besluit:

Artikel I

In artikel 6a, eerste lid, onderdeel b, van de Eerste tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid wordt “de belanghebbende verenigingen van werknemers” vervangen door “ten minste één belanghebbende vereniging van werknemers”.

Artikel II

In artikel 7, eerste lid, onderdeel b, van de Tweede tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid wordt “de belanghebbende verenigingen van werknemers” vervangen door “ten minste één belanghebbende vereniging van werknemers”.

Artikel III

De Derde tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het vierde lid komt te luiden:

4. Het tweede lid is niet van toepassing indien de werkgever voorafgaand aan de subsidieaanvraag, bedoeld in artikel 7, tweede lid, onder a, verzocht heeft de beschikking tot subsidieverlening op grond van de tweede tranche subsidierегeling in te trekken.

2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

5. Het derde lid is niet van toepassing indien de werkgever:

- a. voor 15 februari 2021 verzocht heeft de beschikking tot subsidieverlening op grond van de derde tranche in te trekken, of;
- b. voor 1 april 2021, verzocht heeft de beschikking tot subsidieverlening op grond van de vierde tranche in te trekken.

B

In artikel 6, eerste lid, onderdeel b, wordt “de belanghebbende verenigingen van werknemers” vervangen door “ten minste één belanghebbende vereniging van werknemers”.

C

In artikel 18 wordt “30%” vervangen door “20%”.

D

Artikel 19 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt “0,7” vervangen door “0,85”.

2. In het vijfde lid wordt “15%” vervangen door “10%”, wordt “0,85” vervangen door “0,9” en wordt “0,7” vervangen door “0,85”.

E

In artikel 20 wordt “0,7” vervangen door “0,85”.

Artikel IV

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

Deze regeling zal met toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

Den Haag, 29-01-2021

de Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

W. Koolmees

Toelichting

I. Algemeen

Met deze wijzigingsregeling wordt de derde tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid (hierna: NOW 3) op drie punten gewijzigd. In de toelichting wordt allereerst aandacht besteed aan de wijziging rondom intrekkingen. Vervolgens wordt ingegaan op een aanpassing in de bepaling over de overeenkomst over werkbehoud. Daarna volgt de toelichting op de aanpassing van de percentages van de vierde tranche van de NOW. De toelichting sluit af met een korte regeldrukparagraaf.

1. Verzoeken tot intrekking van verleningsbeschikkingen

Een verzoek tot intrekking van een verleningsbeschikking kan tot gevolg hebben dat de werkgever de omzetperiode van het opvolgend subsidietijdvak zelf mag kiezen. Dit was tot nu toe steeds het geval als het intrekkingverzoek werd gedaan voordat de subsidie van het opvolgende tijdvak werd aangevraagd. Die mogelijkheid wordt nu voor intrekkingverzoeken voor de verleningsbeschikking van de derde en vierde tranche in tijd beperkt. Zie verdere toelichting in het artikelsgewijze deel van deze toelichting.

Na de publicatie van het register met aanvragen voor de Eerste tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid (hierna: NOW1) afgelopen zomer, ontving UWV vele verzoeken tot intrekking van de eerdere subsidieaanvraag. Het aantal intrekkingverzoeken nam opnieuw toe rond de opening van het aanvraagloket van de vaststelling NOW1. De afhandeling van deze verzoeken is erg arbeidsintensief en ze brengen de continuïteit van de NOW in gevaar. Daarom worden intrekkingverzoeken die worden ingediend op een tijdstip dat zij niet meer tot gevolg hebben dat de omzetperiode van het opvolgende subsidietijdvak zelf mag worden gekozen, door UWV afgewezen. In dit geval bestaat voor de werkgever uiteraard wel de mogelijkheid om ofwel te verzoeken om de subsidie op nihil vast te stellen, ofwel in het geheel geen verzoek tot vaststelling te doen. Ook dan wordt de subsidie op nihil vastgesteld. Een vaststelling op nihil leidt tot terugvordering van het verstrekte voorschot. Verzoekt de werkgever om vaststelling op nihil, dan hoeft hij ook geen accountants- of derdenverklaring bij te voegen, als dat verplicht zou zijn vanwege de hoogte van het voorschot of het subsidiebedrag.

2. Aanpassing in het vereiste van een overeenkomst over werkbehoud

Indien een werkgever een NOW-aanvraag doet op het niveau van de werkmaatschappij, is in de regeling onder andere als voorwaarde opgenomen dat, indien de werkgever 20 of meer werknemers heeft, er een overeenkomst over werkbehoud moet worden gesloten met de belanghebbende verenigingen van werknemers. Bij het ontbreken van zo een overeenkomst wordt bij de vaststelling de subsidie op nihil gesteld en wordt het voorschot teruggevorderd. De accountant toetst deze voorwaarde bij zijn onderzoek.

Gedachte achter deze subsidievoorwaarde is dat door betrokkenheid van de vakbonden de uitzondering om op werkmaatschappijniveau NOW aan te vragen alleen wordt gebruikt indien dat echt noodzakelijk is en dat door de overeenkomst er geen werkgelegenheid verloren gaat. Naar nu blijkt kan de voorwaarde soms

een averechts effect hebben, namelijk wanneer niet alle belanghebbende vakbonden de overeenkomst van werkbehoud hebben getekend. Dat leidt namelijk tot nihilstelling van de subsidie, waardoor een werkgever onvoldoende geld heeft om iedereen te betalen en in dienst te houden.

Het niet tekenen van de overeenkomst door een belanghebbende vakbond kan het gevolg zijn van een meningsverschil met de werkgever, maar kan ook het gevolg zijn van het feit dat een vakbond met slechts enkele leden in het bedrijf over het hoofd is gezien bij het opstellen van de overeenkomst. De accountant constateert vervolgens dat niet alle bonden de overeenkomst hebben getekend en dat leidt tot nihilstelling van de subsidie. Dit is ongewenst, omdat hiermee de doelstelling van de NOW in gevaar komt. Het is echter onverminderd van belang dat door de betrokkenheid van de vakbeweging geborgd wordt dat de werkgelegenheid waar mogelijk behouden blijft. Daarom is de regeling zodanig aangepast dat de overeenkomst getekend moet zijn door minimaal één belanghebbende vertegenwoordiging van werknemers. Zodoende blijven de belangen van werknemers gewaarborgd en worden onnodige nihilstellingen, met alle mogelijke gevolgen voor de werkgelegenheid van dien, voorkomen.

De overige vereisten aan de overeenkomst van werkbehoud blijven gelijk. De overeenkomst is dus vormvrij, om recht te kunnen doen aan de specifieke situatie van ieder bedrijf. Wel dient de overeenkomst –zoals ook nu al geldt – gedagtekend te zijn en getekend door de werkgever en één of meer belanghebbenden vakbonden. Of een vakbond belanghebbend is in de zin van artikel 3, derde lid, van de Wet melding collectief ontslag zal doorgaans blijken uit de betrokkenheid bij een cao, eerdere meldingen in het kader van de Wet melding collectief ontslag of ander eerder overleg met de werkgever.

Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat deze aanpassing niet ziet op de overeenkomst die met de belanghebbende vakbonden wordt gesloten, of het verzoek om bemiddeling dat samen met hen wordt gedaan om de verlaging bij collectief ontslag op grond van artikel 9 van de Tweede tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid te voorkomen. Daar blijft vereist dat het akkoord met alle belanghebbende vakbonden moet worden gesloten, of met alle belanghebbende vakbonden gezamenlijk een verzoek om bemiddeling aan de Stichting van de Arbeid moet worden gedaan. Dit in verband met de grote gevolgen van een collectief ontslag voor werknemers.

3. Aanpassing van de percentages van de vierde tranche NOW

Oorspronkelijk was het doel van de NOW om een langzame afbouw in te zetten van de noodsteun op het gebied van de loonkosten. Daarbij werd enerzijds het subsidiepercentage afgebouwd, en anderzijds kregen werkgevers meer en meer de mogelijkheid om hun personeelsbestand aan te passen aan de nieuwe werkelijkheid, zonder dat dit gevolgen zou hebben voor de hoogte van de subsidie. Deze beweging is in het vroege najaar van 2020 ingezet, toen de besmettingscijfers al enige tijd de goede kant op gingen en de economie na de intelligente lockdown weer op leek te krabbelen. Inmiddels zijn de besmettingscijfers weer zodanig opgelopen dat vanaf oktober 2020 een steeds strengere lockdown nodig was. Dit heeft vanzelfsprekend zijn weerslag op de economie, en daarmee op de behoefte van werkgevers aan ondersteuning bij het opbrengen van loonkosten.

Het kabinet wil in deze huidige moeilijke fase de werkgelegenheid en

bedrijvigheid blijven ondersteunen en werkenden en ondernemers helpen. Het is belangrijk dat het gebruik van het steunpakket zoveel als mogelijk blijft meeademen met de economie en op die manier zijn goede werk blijft doen voor de werkenden en bedrijven die dat nodig hebben. In de Kamerbrief van 9 december 2020¹ is daarom aangekondigd dat de voorziene afbouw van de noodsteun voor het eerste kwartaal van 2021 niet zou plaatsvinden. De subsidievoorwaarden die golden van oktober tot en met december 2020 zouden worden voortgezet in het subsidietijdvak dat loopt van januari tot en met maart 2021. In vervolg daarop is in de Kamerbrief van 21 januari 2021 aangekondigd dat voor de periode van januari tot en met maart het subsidiepercentage opgehoogd zal worden tot 85%. Met deze wijzigingsregeling is hier voor de NOW invulling aan gegeven.

Het vergoedingspercentage wordt verhoogd naar maximaal 85% van de loonsom. Dit is hoger dan het vergoedingspercentage in de derde tranche. De andere parameters worden gelijkgetrokken met die van de derde tranche. De vrijstelling van de loonsomdaling blijft staan op 10% van de loonsom in de referentiemaand. Tot slot blijft ook de omzetrempel staan op 20%. In een schema samengevat zijn de nieuwe parameters van de vierde tranche van de NOW:

	NOW 3 - derde tranche	NOW 3 - vierde tranche
Periode	Oktober t/m december 2020	Januari t/m maart 2021
Vergoedingspercentage	80%	85%
Loonsomvrijstelling	10%	10%
Minimaal omzetverlies	20%	20%
Forfaitaire opslag	40%	40%
Maximale vergoeding loon	2x dagloon	2x dagloon

In de toelichting op de NOW 3 is opgenomen dat het vergoedingspercentage en het percentage loonsomvrijstelling in samenhang moeten worden gezien om het risico op overcompensatie beperkt te houden. Met de verhoging van het vergoedingspercentage en het gelijk houden van de loonsomvrijstelling zal het risico op overcompensatie toenemen. Het belang van het steunen van ondernemingen in deze zware tijd wordt echter - met de eindstreep van het vaccineren in het vooruitzicht - zwaarder geacht dan mogelijke overcompensatie.

De meerkosten van deze wijziging van de percentages voor de vierde tranche worden geraamd op € 814 miljoen. Via de Incidentele suppletoire begroting inzake herijking van het Steun- en herstellepakket is de begrotingsstaat van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid gewijzigd.² Daarbij is een bedrag van 814 miljoen euro toegevoegd aan de uitgaven van artikel 1 van de begroting (artikel Arbeidsmarkt).

Hoe hoog de daadwerkelijke uitgaven aan de NOW zullen zijn is lastig te voorspellen. De uitgaven hangen sterk af van het aantal aanvragen van werkgevers en de omvang van deze aanvragen (op basis van de verwachte loonsom- en omzetsdaling).

¹ Kamerstukken I 2020/21, 35 420, V.

² Kamerstukken II, 2020/21, 35 669, nr. 1.

4. Regeldruk

De wijzigingen uit deze regeling leiden niet tot aanvullende regeldruk voor werkgevers. De wijzigingen zien op wijziging van al bestaande onderdelen van het aanvraag – en vaststellingsproces van de NOW.

Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) heeft het dossier niet geselecteerd voor een formeel advies, omdat het geen gevolgen voor de regeldruk heeft.

II. Artikelsgewijs

Artikelen I en II, en artikel III, onderdeel B

Een werkgever die deel uitmaakt van een groep kan verzoeken om de omzetsdaling voor het vaststellen van de NOW-subsidie op het niveau van de werkmaatschappij wordt bepaald in plaats van op het niveau van de hele groep. Deze mogelijkheid bestaat voor alle subsidietijdvakken.³ Deel van de voorwaarden waaraan een werkgever dient te voldoen, is dat hij voorafgaand aan de aanvraag van de vaststelling een overeenkomst moet zijn aangegaan met de belanghebbende verenigingen van werknemers, bedoeld in artikel 3, derde lid, van de Wet melding collectief ontslag. Voortaan hoeft hij echter niet meer met alle belanghebbende vakbonden een overeenkomst te sluiten, maar met ten minste één belanghebbende vakbond. Deze onderdelen regelen dat. Voor een nadere toelichting op deze wijziging wordt verwezen naar paragraaf 2 van het algemeen deel van deze toelichting.

Artikel III

Onderdeel A

Als een werkgever voor meerdere tranches subsidie aanvraagt, schrijft artikel 4, tweede en derde lid, NOW3 voor dat de omzetperiodes van de subsidieperiode van de Tweede tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid en van derde tot en met vijfde tranche van NOW3, als voor opeenvolgende tranches subsidie wordt verleend, verplicht op elkaar aan moeten sluiten. Vraagt de werkgever bijvoorbeeld subsidie voor zowel de tweede als de derde tranche aan, dan sluit de omzetperiode voor de derde tranche op grond van artikel 4, tweede lid, verplicht aan op die van de tweede tranche. De werkgever mag de omzetperiode voor de derde tranche dan niet zelf kiezen.

Dat geldt niet als hij, in dit voorbeeld, verzoekt om de verleningsbeschikking van de tweede tranche in te trekken, vóórdat hij de subsidie van de derde tranche aanvraagt. In dat geval mag de werkgever wél zelf kiezen welke omzetperiode wordt gehanteerd voor de derde tranche. Het intrekingsverzoek zelf is daarvoor voldoende. Artikel 4, vierde lid, regelde dit. Zoals in het algemeen deel is toegelicht, is het wenselijk deze mogelijkheid in de tijd te beperken. Het subsidietijdvak van de tweede tranche en het aanvraagtijdvak voor de derde tranche liggen in het verleden. Een beperking in tijd voor intrekkingen verzoeken voor de tweede tranche is daarom niet meer aan de orde. Daarvoor wijzigt dus niets: als het verzoek tot intrekking is gedaan, voordat de subsidie voor het derde tijdvak is aangevraagd, mag de werkgever zelf de omzetperiode voor het derde subsidietijdvak kiezen.

³ Zie artikel 6a NOW 1, artikel 7 NOW 2 en artikel 6 NOW 3.

Voor het tijdstip waarop intrekkingverzoeken voor de derde en de vierde tranche uiterlijk moeten worden gedaan om nog vrij de omzetperiode voor de vierde, respectievelijk de vijfde tranche te mogen kiezen, geven het nieuwe vijfde en zesde lid een nieuwe regeling. Het vierde lid heeft daarom voortaan alleen nog betrekking op intrekkingverzoeken van de tweede tranche. Het artikellid is daar technisch op aangepast.

Het toegevoegde vijfde lid regelt tot wanneer intrekkingverzoeken voor de verleningsbeschikking van de derde tranche ertoe leiden dat de werkgever de omzetperiode voor de vierde tranche zelf mag kiezen. Het toegevoegde zesde lid regelt tot wanneer intrekkingverzoeken voor de verleningsbeschikking van de vierde tranche ertoe leiden dat de werkgever de omzetperiode voor de vijfde tranche zelf mag kiezen. Deze nieuwe leden worden hierna apart besproken.

Het toegevoegde vijfde lid; verzoeken tot intrekking van de verleningsbeschikking voor de derde tranche subsidie

Het subsidietijdvak van de vierde tranche loopt van 1 januari 2021 tot en met 31 maart 2021. Het aanvraagtijdvak voor die tranche loopt van 15 februari 2021 tot en met 14 maart 2021. Als een werkgever voor zowel de derde als de vierde tranche subsidie aanvraagt, geldt in principe de hoofdregel van artikel 4, derde lid, dat de omzetperiodes van beide tranches op elkaar aansluiten. Het nieuwe vijfde lid regelt echter, dat dat niet hoeft als de werkgever voor 15 februari 2021 UWV heeft verzocht de verleningsbeschikking voor de subsidie van de derde tranche in te trekken. De werkgever moet dat verzoek dus voor opening van het aanvraagtijdvak voor de vierde tranche hebben gedaan. Doet hij het verzoek tot intrekking op of na 15 februari 2021, dan geldt alsnog de hoofdregel van het derde lid dat de omzetperiodes van de derde en de vierde tranche op elkaar moeten aansluiten.

Het toegevoegde zesde lid; verzoeken tot intrekking van de verleningsbeschikking voor de vierde tranche subsidie

Het toegevoegde zesde lid regelt tot wanneer intrekkingverzoeken voor de verleningsbeschikking van de vierde tranche gevolgen hebben voor de omzetperiode van de vijfde tranche. Ook hier geldt weer de hoofdregel dat de omzetperiodes van de vierde en de vijfde tranche op elkaar aansluiten. Dat hoeft niet als de werkgever tijdig verzoekt om intrekking van de verleningsbeschikking van de vierde tranche; in dat geval mag hij de omzetperiode van de vijfde tranche zelf kiezen. Tijdig is in dit geval voor 1 april 2021, dus voor het einde van het vierde subsidietijdvak. Doet hij het verzoek tot intrekking op of na 1 april 2021, dan geldt de hoofdregel dat de omzetperiodes van de vierde en de vijfde tranche op elkaar moeten aansluiten.

Onderdeel C

Om aanspraak te kunnen maken op subsidie moet er sprake zijn van omzetsdaling. Voor de vierde tranche was het percentage omzetsdaling – omwille van een geleidelijke afbouw van steun – vastgesteld op 30%. Omdat de impact van het virus weer is toegenomen is ook herijking van de steun geboden. Met deze wijziging is het percentage omzetsdaling weer gelijkgesteld aan de derde tranche, te weten 20%. Dit brengt met zich dat wanneer een werkgever wordt geconfronteerd met een daling van de omzet van ten minste 20% gedurende een aaneengesloten periode van drie kalendermaanden in de periode van 1 januari

2021 tot en met 31 maart 2021, deze werkgever in aanmerking kan komen voor subsidie.

Onderdelen D en E

Met de wijzigingen van artikel 19 en 20 is het vergoedingspercentage en het percentage waarmee de loonsom mag dalen in de vierde tranche aangepast. Het maximale vergoedingspercentage bedraagt 85% van de loonsom in plaats van 70%.

Het percentage waarmee de loonsom mag dalen is gelijkgesteld aan de derde tranche: het percentage is aangepast van 15% naar 10%. Dit betekent dat als de loonsom van januari tot en met maart 2020 ten opzichte van driemaal de loonsom van juni 2020 is gedaald met maximaal 10%, dit geen effect heeft op de hoogte van de subsidie. Als de loonsom meer dan 10% is gedaald, wordt de subsidie lager vastgesteld op het teveel gedaalde deel.

Artikel IV

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na bekendmaking in de Staatscourant.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

W. Koolmees